

Aqua Spiegel

Maandblad van vivariumvereniging

De Natuur In Huis

*Alphen aan den Rijn
Opgericht 24 november 1936*

Januari 2009

Wat leest u in deze "Aqua Spiegel"?

Wat komen gaat	6
Overlijdensbericht	7
Aankondiging, 6 januari	8
Aankondiging, 20 januari	8
Oproepen	9
Contributie	10
Nieuwsflits: Britten kiezen belachelijkste wet	11
Nieuwsflits: Tropische vis kan ook op land leven	11
Nieuwsflits: Tropische vissen in Noordzee	12
Paludariuminrichting, hoe leg ik een landdeel aan?	13
Wat was . . . Uitslag huiskeuring 2008	21
Vivarium 2009 update	23
Vraag en aanbod	26

ROLECO
Alphen a/d Rijn

PARKET

PARQUETMEESTER®

A. v. Leeuwenhoekweg 11-13
2408 AL Alphen a/d Rijn

Uw specialist in:

<ul style="list-style-type: none"> ■ <i>Traditionele parketvloeren</i> ■ <i>Lamelvloeren</i> ■ <i>Massieve vloerdelen</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ■ <i>Laminaatvloeren</i> ■ <i>Schuren/Lakken/Oliën</i> ■ <i>Restauratie en Onderhoud</i>
--	--

0172-43 66 53

www.parketmeester .nl

CO₂ verzorging van het aquarium

Aqua CO₂ Carbo-Tronic Timer controlled

Geeft een uitbundige groei van alle aquariumplanten

Voorkomt lastige algen groei

Helpt het aquariumwater helder en gezond te houden

Optimaliseert de pH-waarde van het aquariumwater

The experts in aquarium biology

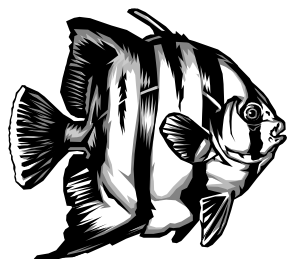
velda

Velda BV, The Netherlands www.velda.com info@velda.com

- Voorzien van een elektronische tijdschakeling
- Met een dubbele koolstofschiif geschikt voor het behandelen van aquaria tot 1500 liter

Colofon:

"DE NATUUR IN HUIS"

VERENIGING VOOR ALPHEN AAN DEN RIJN EN OMSTREKEN.

Aangesloten bij de Nederlandse Bond 'AQUA TERRA' (NBAT).

BESTUUR:

Voorzitter:

Jaap Liefing, Buitenhoflaan 36, 2353 MB, Leiderdorp
Tel.: 071-5899944, jilliefing@xs4all.nl of
voorzitter@denatuurinhuis.nl

Secretaris:

Hans Kiers, Voorweg 56, 2391 AE, Hazerswoude-dorp
dekiersjes2@hetnet.nl of
secretaris@denatuurinhuis.nl

Penningmeester:

Pieter van Tol, Morgen 22, 2408 RL, Alphen aan den Rijn
Tel.: 0172-426451, Mirjam35@casema.nl of
penningmeester@denatuurinhuis.nl

Bibliothecaris:

Cees Plomp, Brabantstraat 168, 2408 GD, Alphen aan den Rijn
Tel.: 0172- 492011, ceesrietplomp@casema.nl

Commissaris:

Hans van der Sluis, Spuisluis 91, 2408 PS, Alphen aan den Rijn
Tel.: 06 36316891, hansvdsuis@hetnet.nl

CLUBAVOND:

Elke 1e en 3e Dinsdag-avond 20.00 uur in activiteitencentrum
"Westerhove", Anna van Burenlaan 147, 2404 GB, Alphen a/d Rijn

---

CONTRIBUTIE:

€ 46,00 per jaar voor A-leden vanaf 18 jaar,
€ 24,00 per jaar voor leden onder 18 jaar,
€ 19,50 per jaar voor B-leden en
€ 14,50 per jaar voor huisgenootleden, bij vooruitbetaling te voldoen
op bankrekening ABN/AMRO nummer 5691.85734, t.n.v.
Penningmeester "De Natuur In Huis" te Alphen a/d Rijn.
Opzegtermijn lidmaatschap: Per jaar, minimaal 5 weken voor het
aflopen van het kalenderjaar.

Redactie Aqua Spiegel: Koen van Vliet (redactie@denatuurinhuis.nl)

De Savornin Lohmanlaan 5, 3445 VD, Woerden

Internet:

<http://www.denatuurinhuis.nl> (webmaster@denatuurinhuis.nl)

E-mail:

Zie adressen op de internetpagina of hierboven

Wat komen gaat . . .

De online agenda staat op: <http://bij.denatuurinhuus.nl>

6 januari	Nieuwjaarsinstuif
20 januari	Willem postma: "Een aquarium, meer dan een bak alleen!"
3 februari	
17 februari	
3 maart	
???	Uitslag districtskeuring
17 maart	
7 april	Erik Prins over "De gifkickers in Huis"
21 april	Ab Ras: "Zeewater aquaristiek, symbiose tussen mens en dier."
15 mei	
19 mei	
2 juni	
16 juni	
???	Uitslag vijver-keuring district

Juli en augustus Vakantie

1 september	
15 of 22 september	
6 oktober	
20 oktober	Bingo
???	Huiskeuring
3 november	
17 november	
1 december	Jaarvergadering
15 december	

Overlijdensbericht

Helaas bereikte ons het droevige bericht dat Henk Hoogendijk op zondag 7 december is overleden. Ik schrok wel, want 4 december was ik voor de club nog bij hem langs geweest.

Henk heeft erg veel betekend voor onze vereniging. Hij is ruim 53 jaar lid geweest, van deze tijd is hij 37 jaar voorzitter geweest. Jarenlang was hij de motor achter vele activiteiten binnen de vereniging. De jubileumtentoonstellingen van 1976 in Avifauna en van 1986 in de Pr. Hendrikstraat waren hoogtepunten. Maar ook bij de tentoonstellingen in 1966 in de Groene Valk en in 1996 in de Thermen was hij van de partij. Hij enthousiasmeerde vele leden om aan keuringen deel te nemen, mede hierdoor is de liefhebberij op een hoger niveau terecht gekomen. In deze tijd groeide de vereniging uit tot een van de grootste uit het district. Bij de keuringen zowel in het district als landelijk werden kampioenschappen behaald en dit bracht dan weer naamsbekendheid.

Hij is vele jaren redacteur onze Aqua Spiegel geweest. Dit in de tijd dat het blad op de type machine werd gemaakt en de illustraties er bij werden geplakt.

Bij zijn aftreden als voorzitter is hij koninklijk onderscheiden door de burgemeester. Hij werd drager van de eremedaille verbonden aan de Orde van Oranje-Nassau in zilver. Tevens werd hij erelid van onze vereniging. Ondanks al deze eer wilde hij niet apart behandeld worden, dit jaar heeft hij zijn contributie voor het laatst betaald.

Zijn hobby heeft hij de laatste jaren steeds verder afgebouwd, zijn liefde voor de natuur is tot het eind gebleven. Hij leefde nog heel erg mee met het wel en wee binnen onze vereniging.

We zullen hem zeker missen. We wensen zijn familie, vrienden en kennissen veel sterkte toe om dit verlies te verwerken.

Pieter van Tol
Namens het bestuur.

Aankondiging, 6 januari

De nieuwejaarsinstuif staat komende 6 januari weer op het program. Een inloopavond waar gezellig gekletst kan of gaat worden over de misselijkheid van de oliebollen, de harde knallen met oud en nieuw, vissen die het kerstdiner niet overleefd hebben en al dat niet meer.

Uiteraard staat het contact onderling voorop dus hopelijk bent u erbij!

Aankondiging, 20 januari

---

20 januari: Een aquarium, meer dan een bak alleen!

Een aquarium , meer dan een bak alleen, is een lezing die voor de pauze, voornamelijk het gezelschaps aquarium laat zien. In al zijn mooie , maar ook minder fraaie kanten. We volgen een aantal aquaria,s die als toppers mogen worden gezien. Volgens Postma dan. Misschien bent u het daar niet mee eens? Prachtig,laat maar horen wat u er van vindt,en waarom. Discussie,s mits zinvol zijn welkom. In dit deel ook veel adviezen betr. inrichting techniek aanschaf vissen etc. Opvallend dat vaak simpele dingen een geweldig goed resultaat bereiken. Maar om dan verder te komen? Na de pauze een uitgebreid onderdeel , betreffende kweken van eigen planten. De ontwikkeling van vitro-cultuur wordt vertoond , maar ook het vermeerderen van onze eigen planten. B.v. het vermeerderen van het leidse plantje (Saurures cernuus) wordt op de voet gevolgd. Na adviezen betreffende een aantal planten gaan we eens kijken naar het paludarium met zijn fraaie en interessante dieren. Ook het zeewater heeft een plaats in deze lezing gekregen,en terecht! Met fraai dia materiaal . Tenslotte komen we bij de favoriete groep , de cichliden van midden en zuid Amerika. Toch wordt de avond besloten met een kweek verslag van een Afrikaanse rivier cichlide , nl Tilapia mariae. Deze lezing is zeer gevarieerd te noemen , voor iedere specialisatie is er iets te bekijken.Zelfs wordt geprobeerd een aantal hardnekkige vooroordelen weg te halen. B.v. dat killy vissen allemaal kort levende en killende vissen zijn. Willem Postma probeert alle verenigings leden naar de contactavond te krijgen door een groot aantal verschillende onderwerpen te behandelen , en elck wat wils te vertonen. Natuurlijk staan vragen vrij. Maar Postma rekent er wel op dat het antwoord, ik weet het niet, ook acceptabel is voor U.

Tot ziens op de spreekavond?

Oproepen

Aquarium Westerhove

Wie wil er meehelpen met het onderhoud van de bak in Westerhove? Willem Zaal leert je graag de kneepjes van het vak. En dat komt natuurlijk ook je eigen bak ten goede! Willem gaat bijna iedere zaterdag, maar het kan ook zijn dat jij bijvoorbeeld om de week komt. Als er erg veel belangstellende zijn, maken we uiteraard een mooi rooster. Opgeven kan bij mij, maar natuurlijk ook rechtstreeks bij Willem Zaal.

Bezorger gezocht

We zijn op zoek naar iemand die 9 maal per jaar 15 a 20 Aqua Spiegels in Alphen rond kan brengen. Op de fiets is het een leuk rondje en je hebt gelijk een mooie conditietreaning. Je kan contact met mij of met Cees Plomp opnemen.

Keuringsbegeleiding

Ook zijn we op zoek naar iemand die de Huiskeuring 2009 wilt begeleiden. Dit betreft alles regelen en plannen rond de keuring zodat alles goed en tijdig gebeurt. Het afgelopen jaar hebben we bijgehouden welke punten er allemaal geregeld moesten worden. Uiteraard krijg je dit A4tje mee als je dit op je wilt nemen. Je kunt hierover contact met mij opnemen, ook over eventueel verdere uitleg!

Namens het bestuur, Pieter van Tol, tel 0172 426451.

Tel. Willem Zaal 0172 433015

Tel Cees Plomp 0172 492011

Contributie.

Op 16 december 2008 is de Algemene ledenvergadering gehouden. In deze vergadering is de begroting goedgekeurd. Dit houdt ook in dat de contributie voor 2009 gelijk blijft aan vorig jaar, te weten:

46,00 per jaar voor leden vanaf 18 jaar. (A-leden)

24,00 per jaar voor leden onder de 18 jaar (Jeugdleden)

14,50 per jaar voor Huisgenootleden

19,50 per jaar voor B-leden en donateurs met ontvangst van de Aqua Spiegel

We verzoeken u dringend om uw contributie voor 2008 te betalen voor 1 februari 2007. Dit kan per bank of contant bijvoorbeeld op een van de clubavonden. Uw vivariumvereniging betaalt voor u, als lid van de NBAT, bij vooruitbetaling elk jaar een afdracht aan de bond t.w. 200 Euro per vereniging + 22,00 Euro voor elk verenigingslid

Om u het betalen gemakkelijk te maken treft u in deze Aqua Spiegel een kaart aan die op uw naam gesteld is met alle noodzakelijke gegevens. Eventueel gedeeltelijk betaalde contributie voor het clubjaar 2009 heb ik verrekend in het te betalen bedrag, zodat de abonnementen van de nieuwe leden ook tot 31-12-2009 lopen.

Maak alleen over naar onze bankrekening en **niet** meer naar de girorekening want de **girorekening is opgeheven.**

Als u over tele- of internet bankieren beschikt is het nog beter om hiervan gebruik te maken. Heeft u hier nog het gironummer in staan, vervang dit dan door het bankrekeningnummer.

Het **bankrekeningnummer is: 569185734** tnv "De Natuur in Huis Verg van Aquarium & Terrariumliefheb." p/a Morgen 22, 2408 RL Alphen aan den Rijn.

Indien u om één of andere reden liever gespreid betaalt bijv. per halfjaar, neem dan even contact met mij op.

Tot ziens op één van de clubavonden.
Pieter van Tol, penningmeester.

Nieuwsflits: Britten kiezen belachelijkste wet

LONDEN - 'Het is personen bij wet verboden te overlijden in de Britse parlamentsgebouwen.' Dat weinig bekende justitiële gebod heeft de twijfelachtige eer uitverkoren te worden als meest belachelijke wet van het land. Dat meldde de Britse zender BBC dinsdag.

Bijna 4000 mensen werd gevraagd om de belachelijkste wetten te selecteren uit een door de omroep opgestelde shortlist. "Het is een daad van verraad om een postzegel met daarop de beeltenis van de Britse koning of koningin ondersteboven te plakken", kwam op de tweede plaats.

Een eervolle derde stek was weggelegd voor de bepaling dat het vrouwen in Liverpool niet toegestaan is topless in het openbaar te verschijnen behalve als ze werken als bediende in een winkel voor tropische vissen. (ANP)

Van: Hans v.d. Sluis

Nieuwsflits: Tropische vis kan ook op land leven

Een tropische vissoort die in de mangroves van Brazilië en Belize rondzwemt, kan ook op land leven. De Mangrove Rivulus kan 66 dagen zonder water. Gedurende deze periode eet de vis niet, zo meldt Reuters.

Boomstronk

De Mangrove Rivulus leeft het liefst in lege krabschellen onder water, maar is bij droogte ook tevreden met een boomstronk. Dit ontdekte Scott Taylor, onderzoeker bij een wetenschappelijk instituut in Florida. Taylor deed deze ontdekking toen hij tijdens een reis naar Belize een boomstronk omschopte waarin zich een vis bevond.

Van: Hans v.d. Sluis

Nieuwsflits: Tropische vissen in Noordzee

In de Noordzee zwemmen steeds meer nieuwe vissoorten rond. Zo rukken de tropische dorade, ansjovis, kreeft en de giftige Pieterman op in het zeewater voor de Nederlandse kust. Andere voor de visserij belangrijke platvissen als de schol en tong herstellen zich licht na jarenlang door overbevissing in de verdrukking te zijn geraakt. Dat zeggen deskundigen van het Centrum voor Visserijonderzoek, meldt Spits.

Temperatuurstijging

De opkomst van de nieuwe, veelal smakelijke, vissoorten heeft volgens CVO-onderzoeker Hans Bothe onder meer te maken met de temperatuurstijging van het zeewater. Collega Frans van Beek schrijft het opkrabbelen van de platvispopulatie deels toe aan de afgenomen visserijdruk. Door ingestelde visquota en de fikse stijging van de olieprijs verkeren Nederlandse vissers al jarenlang in zwaar weer. Velen slepen daarom jaarlijks minder vis aan boord, anderen besluiten zelfs noodgedwongen te stoppen.

Kort door de bocht

De conclusie trekken dat het goed gaat met de visstanden in de Noordzee is te kort door de bocht geredeneerd, stelt het CVO. Het rijtje vissen met een groeiende populatie kan weliswaar worden aangevuld met de (hors)makreel, koolvis, schelvis en Atlanto-scandische haring - met andere soorten gaat het al tijden bergafwaarts. Van Beek: "Op dit moment hebben Noordzeeharing, kabeljauw, wijting en blauwe wijting het moeilijk in de Noordzee. Veel visbestanden zijn de afgelopen decennia afgenomen door overbevissing."

Van: Hans v.d. Sluis

Bron: De Spits

Paludariuminrichting, hoe leg ik een landdeel aan?

Door Loek v.d. Klugt naar aanleiding van zijn lezing j.l.:

In 'onder het Palmblad' van september 2003 werden oorzaken en mogelijke oplossingen ter vermijding van het nat worden van de bodem in een paludarium aangevoerd. Daarbij werd het nat worden geweten aan het principe van de communicerende vaten, maar werd het mechanisme van verdampen/condenseren buiten beschouwing gelaten. Om het nat worden van het land door toestromen van water tegen te gaan werd als oplossing het afschotten van de landruimte van het waterdeel al dan niet in combinatie met het hoger leggen van het landdeel dan het waterniveau aangedragen. De ruimte die dan onder het land ontstaat zou dan bij het waterdeel kunnen worden betrokken, dan wel opgevuld met polystyreenschuim of hydrocultuurkorrels. Studievereniging Het Paludarium beziet deze problematiek iets anders en benut de ruimte onder het land als watervoorraadvat.

Naarmate de watertemperatuur hoger is, doorbreken meer moleculen het wateroppervlak. Dat komt doordat enerzijds de watermoleculen zich bij hogere temperatuur sneller bewegen, anderzijds doordat de oppervlaktespanning bij hogere temperatuur lager is. Aan de ene kant hoort bij hogere watertemperatuur een hogere waterdampspanning, aan de andere kant kan lucht bij een bepaalde temperatuur een bepaalde hoeveelheid waterdamp bevatten en wel meer naarmate de luchttemperatuur hoger is. Dat leidt er toe dat als de temperatuur van het water in een ruimte hoger is dan een of ander materiaal in die ruimte dat daarop waterdamp neerslaat, condenseert. Als het water in ons paludarium een hogere temperatuur heeft dan het landdeel, dan verdampt er dus water uit het waterdeel en condenseert dat in het landdeel. Daar komt nog iets bij. Als in water een stof is opgelost, dan leidt dat in het algemeen tot dampspanningsverlaging. Is het water in het landdeel zouter dan het water in het waterdeel, dan zal er dus ook water vanuit het waterdeel in de grond van het landdeel condenseren. Ergo, de grond in ons landdeel kan ook zonder het principe van de communicerende vaten nat worden. Uitsluiten van toestromend, doorsiepeld of hevelend water alleen zal dus niet gegarandeerd tot niet nat of drassig worden van het landdeel leiden. Daarvoor zal ook de temperatuur van de grond verhoogd moeten worden. Dat zou kunnen door daarin een verwarmingskabel te leggen. Het verwarmend effect daarvan zal dan wel nauwkeurig geregeld moeten

kunnen worden. Bij een te hoge temperatuur zal het land namelijk te droog worden ...

De vraag doet zich voor of drassig of nat land een probleem is. Als je het niet wilt, natuurlijk wel. Maar dan zou je geen paludarium moeten willen. Als een paludarium zijn naam eer aan doet, dan is dat namelijk een moerasbak. Paludarium is nu eenmaal afgeleid van het latijnse woord palus en dat betekent (jawel!) moeras. Slimmer dan je tegen drassig worden van het landdeel te verzetten is dus van de 'nood' een deugd te maken, met andere woorden het landdeel als moeras bedrijven. Dat houdt natuurlijk wel in dat je daar alleen planten kunt houden die tegen voortdurend natte voet kunnen. Nou, verreweg de meeste aquariumplanten zijn ofwel moerasplanten, ofwel ze staan in natte perioden langdurig geheel of gedeeltelijk onderwater. Nu klinkt dat makkelijker dan gedaan. Planten die onderwater zijn gekweekt, dus die welke uit een aquarium komen, moeten doorgaans wel aan het bovenwaterbestaan worden overgewend. Feitelijk houdt dat in dat ze vanuit het wortelgestel opnieuw 'opgetrokken' moeten worden. Wie dat overbodig vindt omdat zulke planten professioneel vrijwel steeds in moerascultuur worden gekweekt, wat het mogelijk maakt ze als kant en klare moerasplant aan te schaffen, komt helaas bedrogen uit. Zulke planten zijn in het algemeen namelijk zodanig met speciale voedingsstoffen, koolzuurgas en belichtingskwaliteit en –duur vertroeteld dat ze bij de koper vrijwel steeds een sterke terugslag ondervinden. Meer dan eens blijkt een dergelijke aanschaf weggegooid geld! Een ander probleem is dat stengelplanten die in de natuur fier rechtop staan daarvoor bij de doorgaans matige belichting die ze in een paludarium krijgen, eenvoudig de kracht missen. Overigens mag je dat rechtop staan in het algemeen alleen bij de meer houtige stengelplanten verwachten, veel stengelplanten richten zich een stukje op en vallen dan neer om het dan nog eens te proberen. Vaak zullen ze daarbij op de knopen wortelen. Toch blijft het aldus kweken een uitdaging en levert het via de dan mogelijk optredende bloei ook veel plezier op als het lukt. Wat dat betreft heeft het waterdeel van een paludarium trouwens veel voor op een aquarium. Immers, als de planten in dat waterdeel aan het oppervlak komen en daar voldoende licht krijgen (!), dan mag daarvan in veel gevallen ook bloei worden verwacht. De aquariumhouder maakt dat niet mee omdat hij voortdurend aan het toppen is, dan wel omdat de aanwezigheid van de lichtkap het zicht op de bloei belemmert. Zo zal de aquariaan er voor voortdurend voor waken dat zijn *Eichhornia azurea* gaat 'lepelen' (lees: drijfblad gaat maken) omdat dat vrijwel gelijkstaat aan einde carrière als aquariumplant. Wie dat avontuur wel aangaat, wacht echter een werkelijk tropische verrassing! *Aponogeton*

Aquariumvereniging De Siervis

nodigt u uit voor de

Siervis
Aqua - Terra
Nieuwjaars
Beurs

Zondag 25 januari 2009

11.00 u - 15.00 u

Locatie:
De Pannehoef
Wilhelminalaan 59
4905 AT Oosterhout NB

Informatie
Ga naar: <http://www.desiervis.nl>
of via mail: info@desiervis.nl

komt in ieder aquarium wel tot bloei, maar van de fraaie bloeiaren ziet men alleen wat als de lichtkap wordt geopend om de vissen te voeren ...

Bij leden van Studievereniging Het Paludarium die een paludarium met als aquarium fungerend waterdeel hebben, dus een waterdeel met vissen en waterplanten, wordt het landdeel niet alleen waterdicht van het waterdeel gescheiden, maar ook geheel of gedeeltelijk boven het water aangelegd. De ruimte onder het land wordt dan benut als watervoorraadvat. Dat is een nuttige voorziening. Immers, als er ten behoeve van het condensvrij houden van de landruiten en ter wille van het klimaat in de bak wordt meer of minder stevig geventileerd, dan verdampt er ook tamelijk veel water. Een vijftig liter per maand is niet ongewoon. In plaats van dagelijks bijvullen om dalen van het waterpeil en kalkranden te voorkomen, is het dan een fraaie oplossing als er uit zo'n watervoorraadvat voortdurend water de bak in wordt gepompt. Het teveel dient dan natuurlijk wel terug genoemd vat in te kunnen stromen. Daarvoor brengen we een in hoogte in- en nastelbare overloop aan. Mocht die verstopt raken, dan hebben we ook nog een overloopbeveiliging achter de hand ... Kortom, in de 28 jaar dat de vereniging anno 2003 bestaat, is er door de leden wel het een en ander ontwikkeld. Alle kennis is in diverse brochures en door middel van lezingen en artikelen in Het Aquarium (maandblad van de Nederlandse Bond Aqua Terra) uitgedragen. Omdat de leden met hun tijd meegaan, wordt er nu gewerkt aan een CD. Die maakt het mogelijk de teksten met zeer veel kleurenfoto's stukjes video te ondersteunen.

Loek v.d. Klugt

De volgende keer zal een lang artikel geplaatst worden hoe zelf een goed werkend riparium gebouwd kan worden.

De Technische Adviescommissie van "De Natuur in Huis"

Hebt u problemen in uw liefhebberij of
hebt u vragen waarop u geen antwoord kunt vinden?

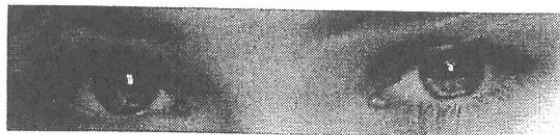
Raadpleeg dan de

Technische Advies Commissie

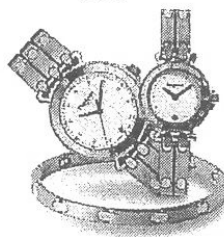
DESKUNDIGE LEDEN ZULLEN U GAARNE VAN DIENST ZIJN MET HUN
ADVIES OP AL UW PROBLEMEN EN VRAGEN!

NEEM VOOR ADVIES CONTACT OP MET:

Wim Zaal, Boterbloemweg 86, 2403 TT Alphen a/d Rijn Tel.: 0172-433015

Met het oog
op een sieraad
van een horloge

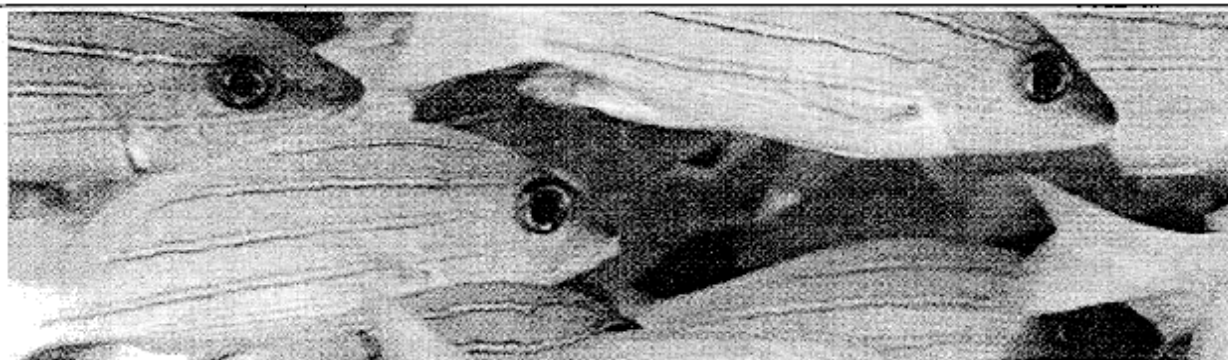

Ep
PEQUIGNET

Tuijn
juwelier
diamantair

Als u voor Stijl kiest

Hoofstraat 21, 2406 GD Alphen aan den Rijn
Dealer van o.a. cK, Esprit, Maurice Lacroix, Lapponia,
LeChic, Pequignet, Xen

2000 m² vijver en aquariumcentrum

Vital Fish is groot geworden met de beste vijvervis. Daar komen nu aquariumvissen bij. Bij ons kunt u dus ook terecht voor uw tropische vissen, zoals de cichlide en discusvis, groepsvissen en, niet te vergeten, de bodemvis. Heeft u nog geen aquarium? Ook dan bent u bij ons aan het juiste adres.

Want naast de standaard aquaria en aquariummeubels, kunnen wij ze ook voor u op maat maken. Voor de aankleding hebben we een ruim assortiment aan waterplanten. En voor de inwendige vis: voer van diverse topmerken. Onze verkopers hebben veel ervaring opgedaan in de aquaristiek en willen hun ervaringen graag met u delen. Kom dus eens langs voor een gedegen advies en verbaas u over de onderwaterwereld van Vital Fish.

Onze openingstijden zijn: ma. 13.00 tot 18.00 uur,
di. t/m do. van 9.00 tot 18.00 uur, vrij. van 9.00 tot 21.00 uur,
za. van 9.00 tot 17.00 uur.

Van begin april tot eind augustus ook zondag open,
van 10.00 tot 16.30 uur

DEN HAM 23^A, 2771 WX BOSKOOP, TEL 0172-211074
FAX 0172-211674, E-mail JOB@VITALFISH.COM
WWW.VITALFISH.COM

25 jarig jubileum van Cees van Hensbergen; de bloemen.

25 jarig jubileum van Cees van Hensbergen; het befaamde speltje.

De winnaar en de keurmeester de huiskeuring 2008

Wat was . . . Uitslag huiskeuring 2008

---

02 december 2008

Dit jaar was keurmeester Van Holstein op pad gegaan om de huiskeuring 2008 bij de N.I.H. te verrichten. Er waren vijf deelnemers, verdeeld over twee categorieën, A1 en C1.

De deelnemers voor de categorie A1 (gezelschapsaquaria) waren Teun van Tol, Hans Kiers, Koen van Vliet en zeer verrassend Casper Prins (zoon Erik). Erik Prins deed mee met een riparium (categorie C1).

Teun van Tol

De bak van Teun stond er, zoals elk jaar, prachtig bij. Teun is weer naar zijn oude liefde, de Kongozalm (*Phenacogrammus interruptes*) teruggekeerd. Een wijs besluit want het is een prachtig gezicht een grote school van deze vissen door de bak te zien zwemmen. In de bovenste waterlaag huizen de *Aplocheilus Panchax*'s.

Van de keurmeester kreeg Teun nog een paar kleine tips die hij ongetwijfeld zal toepassen. Teun zal hoge ogen gooien met de districtskeuring denk ik. De pomp deed het dit jaar in ieder geval zonder kuren.

Erik Prins

Erik deed dit jaar voor de tweede keer mee met een riparium. Het begint er zo langzamerhand op te lijken dat hij hier net zo succesvol mee wordt als in het verleden met zijn aquaria.

Het riparium van Erik is zeer gevarieerd met allerlei soorten planten waaronder prachtige bromelia's.

In het bovenwater gedeelte heeft Erik prachtige zeer fel gekleurde pijlgifkikkertjes rondscharrelen. In het water gedeelte zwom een schooltje *Virulima*. Een karperzalmachtig visje dat eitjes legt op de onderkant van blaadjes van beplanting boven het wateroppervlak. Erik is inmiddels ook druk bezig met het kweken van kikkertjes. Het huis staat vol met kweekbakken heb ik vernomen.

Hans Kiers

Doordat de bak van Hans nogal fors is kan hij hierdoor een flinke school Knipstaarten (*Rasbora trilineata*), die veel zwemruimte nodig hebben, laten rondzwemmen. De Knipstaarten zijn de hoofdbewoners in zijn aquarium. In de onderste regionen heeft hij een prachtige school *Botia sidthimunki*'s. De *Botia sidthimunki*'s vallen op door hun mooie tekening en leuke

groepsgedrag. Dit gedrag vertonen ze alleen bij flinke aantallen. De Botia sidthimunki's kunnen wel 15 tot 20 jaar oud worden. Niet te laat mee beginnen dus!

Casper Prins

Tot ieders verassing deed Casper, de zoon van Erik, dit jaar mee met een aquarium. Een prachtig bakje waarin duidelijk te zien is dat hij het talent op aquariumgebied van zijn vader heeft overgenomen. De plantjes stonden er prachtig fris bij en ook de Vallisneria stond met zijn overhangende bladeren zeer decoratief. Volgend jaar zeker weer meedoen Casper. Misschien heb je dan een wat grotere bak waarmee je wellicht nog hogere ogen gooit.

Koen van Vliet

Koen deed dit jaar voor het eerst met zijn nieuwe bak mee. De bak was nog niet helemaal ingedraaid, wat te zien was aan wat algenoverlast. Wel ging het momenteel een stuk beter dan een paar weken terug. Om de algen te lijf te gaan heeft hij uv-filterlampen gebruikt. Het aantal vissen mag best wel hoger liggen dan nu. Met de tips die Koen van de keurmeester heeft gekregen zal hij volgend jaar zeker sterker terugkomen.

Hieronder de uitslag van de huiskeuring bij aquarium vereniging 'De Natuur In Huis':

Naam	Categorie	Totaal aantal punten	Punten bioloog
1. Teun van Tol	A1	394	63.5
2. Erik Prins	C1	388	62.5
3. Hans Kiers	A1	382.5	61.5
4. Casper Prins	A1	382	60.5
5. Koen van Vliet	A1	376.5	59.5

Na de pauze liet de heer Van Holstein een reeks foto's zien van prachtige Zuid Amerikaanse en Afrikaanse speciaal-aquaria.

Ruud de Nooy.

Vivarium 2009 update

Als je als organisatie keihard werkt aan de realisatie van een uniek evenement is, buiten een hoog bezoekersaantal, de mooiste beloning die je kunt krijgen dat grote namen zich melden als standhouder. De bevestigde komst van Sera en Diskuszucht Stendker was voor onze organisatie dan ook een enorme opsteker. Deze namen, als aanvulling op Hikari, Arcadia, Colombo en Ferplast zorgen dat een aantal van de grootste merken op Vivarium aanwezig zullen zijn... én zich daar ook groots aan het publiek zullen presenteren.

Maar uiteraard draait Vivarium niet alleen om de grote merken. Handelaren, zowel groot als klein, maar ook vele verenigingen en fora zullen zichzelf en hun producten tijdens Vivarium aanbieden.

Vivarium – De particuliere standhouder

Voor het eerst kunnen nu op Vivarium ook particuliere standhouders hun waren aanbieden. Vivarium beseft namelijk dat juist ook deze particulieren een belangrijk deel van onze hobby uitmaken. Vaak hebben zij de echt bijzondere dieren, die ze met veel liefde hebben gekweekt. Ook de vaak gepassioneerde voorlichting van deze liefhebbers is een enorm pluspunt. Speciaal voor de particuliere standhouder is het mogelijk om tafels vanaf € 20,- per vierkante meter te reserveren. En daarbij is catering en stroom- en waterverbruik nog eens inbegrepen. Bovendien is het voor particulieren mogelijk om één van de twee beursdagen te komen.

Vivarium – De Vivariumwedstrijd

Vorige maand hebben wij u reeds een voorproefje van onze wedstrijden gegeven. De inschrijvingen voor zowel de Vivariumwedstrijd als de Fotowedstrijd zijn inmiddels geopend. Bij de Vivariumwedstrijd strijden deelnemers in meerdere categorieën om de eer van het mooiste vivarium. Maar buiten deze eer zullen er uiteraard weer fraaie prijzen te winnen zijn. Buiten het competitieve element is het uiteraard ook de bedoeling om mensen te tonen wat voor moois er allemaal in onze hobby te vinden is. En de tips van de deskundige jury zullen iedere hobbyist helpen om het eigen vivarium zo mogelijk nog mooier te krijgen.

De jury voor deze wedstrijd bestaat uit o.a. Christel Kasselmann (planten- en aquariumexpert), Jan Harbers (zeewaterexpert en voormalig NBAT-keurmeester) en Marc Thelissen (BBAT-keurmeester). Deelnemen is - zoals u van Vivarium gewend bent - gratis en voor iedereen mogelijk.

Vivarium – So You Think Can Scape?

Iedere vereniging heeft ze wel, de ervaren rot of de jonge hond. Alle twee denken ze alles op het gebied van aquariuminrichting al eens gezien te hebben. Speciaal voor deze types heeft Vivarium een unieke wedstrijd ontwikkeld. Op zaterdagmorgen zullen vier teams live tegen elkaar strijden om de Vivariumwisselbokaal. Deze bokaal wordt door een deskundige jury (bestaande uit Oliver Lucanus, Oliver Knott, Ole Pedersen en Willem van Wezel) uitgereikt aan het team dat binnen een uur de allermooiste scape weet te realiseren in een aquarium van 120*60*50. Vivarium zorgt voor het aquarium en de techniek, de teams zelf voor planten en decoratiemateriaal. Heeft uw vereniging dus een team dat de vraag 'So You Think Can Scape?' met een volmondig 'JA' kan beantwoorden, schrijf dit team dan in op ons mailadres: vivarium@telfort.nl.

Vivarium – De fotowedstrijd

Een totaal andere wedstrijd is de Vivariumfotowedstrijd. Fotografie en de vivaristiek hebben al meermalen bewezen een goede combinatie te vormen. Daarom daagt Vivarium u allen uit om uw mooiste foto, die te maken heeft met een aspect uit de vivariumhobby, in te sturen. Een vakjury met Pieter Bregman, Hans Leijnse, Danny van Belle, Sonja Borst en Thijs Jeurissen zal uit alle inzendingen de tien fraaiste foto's selecteren.

Deze tien foto's zullen in groot formaat afgedrukt worden en het gehele weekend tentoongesteld worden. De bezoekers van Vivarium zullen vervolgens bepalen welke foto echt de allermooiste is. Voor deze winnaar heeft de organisatie een bijzondere prijs beschikbaar, waarover wij later meer mededelingen zullen doen.

Vivarium – Het forum

Afgelopen jaar werd de organisatie bestookt met enorm veel vragen en aanbevelingen per e-mail over aspecten van Vivarium en wat de standhouders op de beurs zouden gaan aanbieden. Uiteraard zijn deze mails nog altijd van harte welkom, maar u kunt deze sinds kort ook stellen op ons forum. Organisatie, standhouders en bezoekers kunnen daar samen alvast vooruitblikken op wat er tijdens Vivarium te beleven zal zijn. Tevens kunnen bezoekers daar standhouders vragen om bepaalde zaken zeker mee te brengen en kunnen alle tips en opmerkingen naar de organisatie kenbaar gemaakt worden. Via onze website kunt u zich registreren als gebruiker en daarna actief deelnemen op het forum.

keurodak

Bitumineus Dakdekkersbedrijf

★ **reparatie + onderhoud van
alle soorten
dakbedekkingen**

★ **gespecialiseerd in
renovatie en isolatie
van bestaande daken
en nieuwbouw**

**Kalkovenweg 58
2401 LK Alphen a/d Rijn
Telefoon (0172) 43 83 32 / 43 21 42
Telefax (0172) 43 95 07**

Vivarium – De kaartverkoop

De grote rijen aan de kassa tijdens Vivarium 2008 hebben ons doen besluiten de online kaartverkoop voor de editie van 2009 nog meer te promoten. Daarom is vanaf heden de kaartverkoop ook al gestart. Wie nú zijn kaartje alvast reserveert, kan straks met het grootste gemak langs de rijen aan de kassa lopen en geen moment van Vivarium missen. Betalen kan zowel per bankoverschrijving als per iDeal. Uw kaartje wordt keurig thuisgezonden.

Om uw Vivariumbeleving nog voordeliger te maken, zijn er vanaf half december overal in Nederland en België bij zowel winkeliers als verenigingen kortingsbonnen verkrijgbaar. Daarmee krijgt u €2,- korting per kaartje bij de online aanschaf. Vraag dus bij uw winkelier naar deze kortingskaarten. Mocht hij de bonnen nog niet hebben ontvangen, dan is een berichtje naar ons voldoende om binnen twee weken de bonnen daar alsnog te krijgen.

Nog vier maanden te gaan; het aftellen tot Vivarium 2009 is in volle gang!

Vergeet dus niet 28 en 29 maart 2009 alvast in de agenda te zetten!

Organisatie Vivarium 2009.
<http://www.vivarium2009.nl>
Vivarium@telfort.nl

Vraag en aanbod

U kunt in de Aqua Spiegel ook uw overbodige aquariumartikelen aanbieden of uw kreet om een bepaald plantje of visje hier plaatsen. Je weet nooit wat er van komt...

De volgende items zijn bij de redactie ontvangen:

-Geen-

650 m² aquarium- en vijverplezier

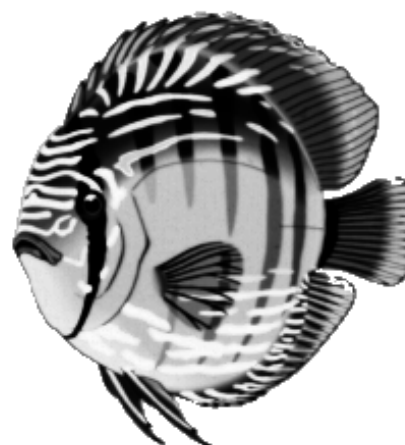
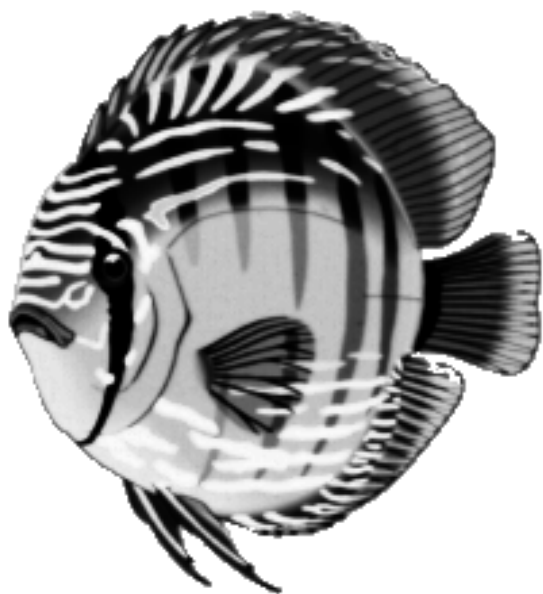
Verloop Aquariumspeciaalzaak biedt u een uitgebreid product-assortiment voor uw zoet- of zeewateraquarium. Wij zijn gevestigd in een groot en modern bedrijfspand in Hazerswoude.

Onze vijverafdeling is inmiddels naar een deur verder verhuisd. De ruime hal, gelegen op nummer 23 is een uitstekende locatie waar u alles kunt vinden voor uw vijver.

Neem eens een kijkje in een van onze winkels. De koffie staat voor u klaar en het is uw bezoek meer dan waard. Voor de kinderen is er een leuke speelhoek ingericht.

VERLOOP
aquariumspeciaalzaak

Engelandlaan 23-25
2391 PM Hazerswoude-Dorp
Int. Trade Center Boskoop
Telefoon: 0172-215569
Internet: www.aqua-verloop.nl

D R U K W E R K

Aan de heer/mevrouw:

VOOR AL UW AQUARIUMBENODIGDHEDEN

Laat u verrassen in onze winkel

Wij staan voor:

- goed advies
- Goed gesorteerd in vissen en planten
- Aquaria tegen scherpe prijzen
- Ook maatwerk aquaria
- Bezorgservice is **GRATIS** in Alphen a/d Rijn

Nu alles onder één dak

BUITENCENTRUM

Dieren-, aquarium- en hengelsportzaak

Hoofstraat 31 - Alphen aan den Rijn - Telefoon 0172-491260

www.buitencentrum.nl

Gratis bezorgen in Alphen a/d Rijn vanaf 20 euro